

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аудиту
прот. № 1 від 15.09.2023 р.

**ТРЕЙДИНГ НА СВІТОВИХ ФІНАНСОВИХ
РИНКАХ**

СИЛАБУС

2023/2024 навч. рр.

Галузь знань

– 07 Управління і адміністрування

Спеціальність

– 072 Фінанси, банківська справа, та страхування

Освітня програма

– Управління фінансами та трейдинг на світових фінансових ринках

Освітній рівень

– перший (бакалавр)

Цикл підготовки

– професійний

Кількість кредитів ЕКТС

– 3

Семестр

– 2,3 (денна), 5(заочна)

Сторінка курсу в MOODLE –

Лектор курсу – Єрмоленко Олексій Анатолійович (к.е.н., доцент)

Профайл викладача – <https://kart.edu.ua/staff/iermolenko-oa>

Контакти викладача (e-mail): vermolenko@kart.edu.ua

Адреса кафедри: м. Харків, майдан Фейєрбаха, 7, корпус 3, ауд. 515-516

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу – <http://rasp.kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://lib.kart.edu.ua>

Світові фінансові ринки відкривають великі перспективи для кожної людини, а з розвитком інтернет-технологій ця сфера діяльності стала доступна всім. Одна з найбільш високодохідних і популярних професій наших днів, що пов'язана з отриманням прибутку на світових біржах, професія трейдера. Фінансисти корпорацій, аналітики, торговці фінансових інститутів та біржові спекулянти щоденно приймають багато рішень про купівлю-продаж різних фінансових і матеріальних активів. Для зменшення ризику таких операцій та отримання очікуваних прибутків від своїх вкладень кожен із них повинен знати і аналізувати цілий ряд факторів, що впливають на ринкові ціни та курси і породжують тенденції зростання чи зниження.

За умови незмінності попиту та пропозиції, коли ціни не коливаються, ринкова ситуація характеризується ціновою стабільністю. В останні 10-15 років на світових ринках цінова стабільність спостерігається надзвичайно рідко. Оскільки події на зарубіжних ринках впливають на становлення ринків в Україні, їх учасникам (продавцям, покупцям і посередникам) необхідно сприйняти цінову нестабільність як реальний факт та навчитися управляти відповідними ризиками.

Людство займається фінансами не так вже й довго, саме тому часто люди помиляються, адже фінанси – це сфера ризику й непевності. Врахувати та нейтралізувати ці ризики можна тільки за допомогою ретельного вивчення цікавого та дуже корисного курсу «Трейдинг на світових фінансових ринках», який допоможе оволодіти методами і прийомами фундаментального та технічного аналізу й їх практичного застосування при прийнятті зважених управлінських рішень на фінансових і товарних ринках.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності студентів.

Заплановані загальні компетентності (ЗК), спеціальні (фахові) компетентності (СК), результати навчання (ПР):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК12 Здатність працювати автономно.
- ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку
- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовоно інтерпретувати отримані результати.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміщення як демократичної, соціальної, правової держави.

Чому ви маєте обрати цей курс?

Трейдинг — це чесний бізнес, результати якого підтасувати неможливо, адже єдиним підсумком є отриманий прибуток, наявність якого цілком залежить від Вас. У роботі на фінансових ринках не існує поняття «максимальний дохід» — тут все індивідуально і залежить тільки від цілей, рівня підготовки та особистих якостей трейдера.

Якщо ви любите аналізувати і прогнозувати, довіряєте своїй інтуїції і хочете навчитися заробляти за допомогою власного інтелекту, трейдер - ідеальна професія для вас!

Вступ до фаху /схема курсу

Міркувати, співпрацювати	Лекції Практичні заняття Довідковий матеріал Мультимедійні презентації	Адаптуватися, шукати	■ запитувати різні бази даних; ■ опитувати оточення; • консультуватися з експертами; ■ здобувати інформацію; • працювати з документами та класифікувати їх; ■ пристосовуватися до швидкоплинних змін • включатися в проект, • відповідати за результат, • входити до групи або колективу та робити свій внесок; • злагоджено працювати вгрупі або колективі;
	Обговорення в аудиторії Групові завдання Самостійна робота Індивідуальні консультації Іспит	Vиконати	• організовувати власну роботу; • застосовувати обчислювальні й моделюючі прилади

Організація навчання

Курс супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями.

Студенти самостійно зможуть працювати в умовах роботи фондою, товарної, валютної бірж, біржі криптовалют; управляти процесами біржових обігів відповідно до законодавчих і нормативних актів, статуту і правил фондою біржі; створювати інформаційну базу даних професійних учасників ринку цінних паперів; уміння формувати оптимальні напрямки інвестиційної діяльності, здійснювати її диверсифікацію; обмежувати фінансові ризики в інвестиційній діяльності; базувати діяльність інвестиційних фондів і компаній на принципі диверсифікації вкладень.

Сфера реалізації набутих знань і вмінь в майбутній професії

Знання та вміння, набуті при вивчені дисципліни «Трейдинг на світових фінансових ринках» зможуть застосувати, працюючи у підприємствах різних форм власності й видів економічної діяльності: Укрзалізниця; державна служба; товарні, фондові та валютні біржі; сфера міжнародної торгівлі та туризму; інвестиційні компанії; страхові компанії; банківські та фінансово-кредитні установи; дилерські та брокерські компанії; інвестиційні, трастові та майнові фонди; навчальні заклади.

Теми курсу

Модуль 1.

Змістовий модуль 1 Фундаментальний аналіз у трейдингу

Тема 1. Фундаментальний аналіз емітентів цінних паперів

Суть та основні етапи фундаментального аналізу компаній. Основні показники і фінансові коефіцієнти. Грошовий потік та чистий прибуток. Ціна акцій і обсяг торгівлі акціями (Price&Volume). Характеристика акціонерного капіталу (Shares Related Items). Інформація про дивіденди (Dividend Information). Фінансові показники (Financial Strength). Коефіцієнти оцінки акцій (Valuation Ratios). Фінансові показники в розрахунку на одну акцію (Per Share Data). Ефективність управління компанією (Mgmt Effectiveness).

Тема 2. Фундаментальний аналіз валютного ринку

Загальна характеристика ринку FOREX. Макроекономічний аналіз ринку FOREX. Особливості ринку FOREX, які спонукають професійних інвесторів брати в ньому участь. Основні учасники ринку. Основні фінансові центри світу. Фактори, що впливають на обмінні курси валют.

Тема 3. Аналіз макроекономічних індикаторів

Загальна характеристика макроекономічних індикаторів. Класифікація економічних показників та індикаторів. Аналіз макроекономічних індикаторів. Макроекономічні індикатори Євросоюзу.

Тема 4. Фундаментальний аналіз товарних ринків

Загальна характеристика світового товарного ринку. Особливості функціонування світового товарного ринку. Фундаментальний аналіз ринків сільськогосподарської сировини. Короткострочковий прогноз товарних ринків. Довгострочковий прогноз цін. Завдання фундаментального аналізу ринкової діяльності. Фундаментальний аналіз ринків промислової сировини.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2 Технічний аналіз у трейдингу

Тема 5. Історія виникнення технічного аналізу як науки та його загальна характеристика

Етапи формування технічного аналізу як науки. Суть технічного аналізу. Теорія Дау. Основні постулати та методи технічного аналізу. Математичне обґрунтування руху цін. Математичні методи аналізу. Закони технічного аналізу Дж. Мерфі. Поява принципово нових підходів.

Тема 6. Графічний аналіз фінансових ринків

Поняття графіків, особливості їх побудови та використання в технічному аналізі. Головне завдання технічного аналізу. Основні види графіків і правила їх побудови. Основні види трендів. Висхідний тренд. Низхідний тренд. Бічний тренд. Поняття силових рівнів та трендів. Основні способи торгівлі, що спираються на концепцію існування силових рівнів.

Тема 7. Фігури технічного аналізу

Основні фігури технічного аналізу. Характеристика фігур „Голова та плечі” та „Зворотна голова та плечі”. Особливості формування фігур „Подвійне дно” та „Потрійне дно”. Особливості фігур „Трикутник” та „Прямоокутник”. Особливості фігур „Прапор” та „Вимпел”. Аналіз „японських свічок”.

Тема 8. Математичні методи технічного аналізу

Трендові індикатори. Проста ковзна середня. Експоненціальна ковзна середня. Змінна ковзна середня. Зважена ковзна середня. Обсяго-залежна ковзна середня. Канали зміни цін. Смуга Боллінджера. Додаткові сигнали ліній ВВ. MACD-гісгістограма (метод конвергенції-гісдивергенції). Сигнали лінійної MACD. Побудова і аналіз лінії PTP (Parabolic Time Price System). Індикатор "направленої зміни". Індикатор імовірності спрямованості (ADX)). Осцилятори. Price Oscillator (OSC). Осцилятор швидкості ринку (Momentum). Індекс торговельного каналу. Осцилятор темп зміни. Індекс відносної сили.

Фінансовий менеджмент / схема курсу

Поміркуй	Лекції	Виконай
	Зaproшені лектори	
	Довідковий матеріал	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Розрахункова робота	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають вивчення прийомів та методів управління ризиком із застосуванням інструментарію економіко-математичного моделювання та інформаційних технологій. Виконання завдань супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у студента інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

- 1 <http://lib.kart.edu.ua/> (Електронний портал УкрДУЗТ)
- 2 <http://portal.rada.gov.ua> (Офіційний портал Верховної Ради України;
- 3 <http://kmu.gov.ua> (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
- 4 <http://minfin.gov.ua> (Міністерство фінансів України);
- 5 <https://www.nssmc.gov.ua> (Національна комісія з цінних паперів та фондовогоринку)

- 6 <http://www.ux.ua> (Офіційний сайт Української біржі)
- 7 <http://www.pfts.ua> (Офіційний сайт Фондової біржі ПФТС)

Методи контролю: усне опитування, поточний контроль, модульний контроль (тести), підсумкове тестування, іспит.

При оцінюванні результатів навчання керуватися Положенням про контроль та оцінювання якості знань студентів в УкрДУЗТ (<http://kart.edu.ua/images/stories/akademiya/documentuvnz/polojennya-12-2015.pdf>)

Згідно з Положенням про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу використовується 100-бальна шкала оцінювання.

Принцип формування оцінки за модуль у складі залікових кредитів І і ІІ за 100- бальною шкалою показано у таблиці, де наведена максимальна кількість балів, яку може набрати студент за різними видами навчального навантаження.

Для контролю знань за практичною складової дисципліни у вигляді письмової контролльної роботи. Письмові контрольні роботи – це ефективний метод перевірки й оцінки знань, вмінь і навичок студентів, а також їх творчих здібностей, що дає можливість у найбільш короткий термін одночасно перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами групи та визначити напрями для індивідуальної роботи з кожним. Однорідність робіт, що виконуються студентами, дозволяє пред'являти до всіх однакові вимоги й об'єктивно оцінювати результати навчання.

Максимальна кількість балів за модуль		
Поточний контроль	Модульний контроль	Сума балів за модуль
до 60	до 40	до 100
Поточний контроль		1 семестр
відвідування занять		до 5 включно
активність на заняттях (лекціях, практичних)		до 5 включно
виконання поточних контрольних завдань		10
виконання письмових контрольних робіт протягом модулю		20
виконання та захист самостійних робіт відповідно до варіанту		20
підсумок		60

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю (не склав змістовий модуль), має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана відповідно до

встановленого терміну. Призаповненні екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) студента, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E).

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	Задовільно - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	Достатньо – виконання задовільняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Спікер курсу

Єрмоленко Олексій Анатолійович (<https://kart.edu.ua/staff/iermolenko-oa>) - лектор з питань фундаментального і технічного аналізу у трейдингу в УкрДУЗТ.

Отримав ступінь к.е.н. за спеціальністю 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» в УкрДУЗТ у 2010 році.

Напрямки наукової діяльності: інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень.

Автор понад 80 наукових робіт.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція студентів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції студентів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомуникаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=5243>